

Der har været flere eksempler på unge, der helt bevidst har overtrådt loven på et tidspunkt, hvor de ikke er fyldt 15 år. Det betragtes som »gratis« at begå vold og forbrydelser før det fyldte 15. år.

Argumenter om, at de unge ikke er egnede til straf, da de ikke fuldt ud er vidende om rækkevidden af deres gerninger for såvel ofrene som sig selv, er meningsløse. Ingen, der begår mord eller grovere vold med invaliderende skade til følge, kan være uvidende om det forkerte i handlingen. Samtidig er det selvfølgelig klart, at ingen »normale« mennesker vælger at begå mord eller grov vold. At erklære en gerningsmand for uvidende om rækkevidden af handlingen betyder i virkeligheden, at den enkelte intet ansvar kan have.

Det er også forslagsstillernes opfattelse, at en nedsættelse af den kriminelle lavalder i visse tilfælde vil udstyre de unge med flere retsgarantier, end de har i dag, når de sociale myndigheder griber ind og eventuelt tvangsfjerner den unge fra hjemmet. Disse rammer for en frihedsberøvelse af de unge finder Frihed 2000 at domstolene vil være mere egnede og konsekvente til at fastslå, end de sociale myndigheder er i dag.

Frihed 2000 ser ansvaret som entydigt tilknyttet den enkelte gerningsmand. Hverken gruppepres, samfundet eller miljøpåvirkninger under opvæksten kan overtage ansvaret for disse handlinger.

Det skal i Danmark, som tilfældet er i England, være muligt i særligt grove tilfælde at retsforfølge unge under den kriminelle lavalder.

Forslagsstillerne ønsker med dette forslag at skabe en præventiv effekt, der har til formål at stoppe de unge, før de påbegynder en kriminel løbebane. Frihed 2000 ønsker ikke at spærre unge under 18 inde i fængselsafdelinger sammen med hårdkogte, voksne kriminelle og dermed risikere at komme på kant med FN's

børnekonvention. Imidlertid er børnekonventionen eller andre menneskerettighedskonventioner ikke til hinder for nedsættelse af den kriminelle lavalder. Det slog justitsministeren fast i et svar til Folketingets Retsudvalg, jf. B 59, bilag 4, folketingsåret 1998-99.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

ad 1:

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

ad 2:

Ungdomsfængsler kan være særlige, skærmede enheder i eksisterende fængsler.

ad 3:

Forslagsstillerne anbefaler, at denne mulighed kun iværksættes i meget begrænsede og specielt skærpende tilfælde. Følgende krav til forbrydelsen og gerningsmanden bør være opfyldt: Der er tale om en meget grov forbrydelse som for eksempel mord, vold med døden til følge eller vold med forsæt, der medfører invalidering, samt voldtægt. Endvidere skal der være tale om, at gerningsmanden uanset den unge alder må anses som værende bevidst om forbrydelsens alvor.

Desuden skal anklagemyndigheden indgive særskilt ansøgning til Justitsministeriet, og først efter godkendelse i Justitsministeriet skal det være muligt at rejse tiltale mod en person under 12 år.

Der kan henvises til sagen fra Storbritannien for nogle få år siden vedrørende to 11-åriges bortførelse af den 2-årige James Bulger og efterfølgende mishandling og drab. I sager af denne karakter bør gerningsmandens alder ikke være en hindring for ansvarsplacering og påfølgende straf.

Skriftlig fremsættelse

Tom Behnke (FRI):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af den kriminelle lavalder.

(Beslutningsforslag nr. B 47).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.